

**De Soliditate Virtutis In Religioso Societatis Jesu requisita
Considerationes R. P. Gasparis Druzbicki, Societatis Jesu**

Družbicki, Kaspar

Coloniæ, 1721

Consid. 11. De occasionibus solidæ virtutis in dispositione Superiorum de
nobis expectanda & acceptanda.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-60934](#)

CONSIDERATIO XI.

*De occasionibus solidæ virtutis in dispositio-
ne Superiorum de nobis exspectanda &
acceptanda.*

Ita publica , quâ ad aliis inservien-
dum destinamur, duplîcem habere
affolet difficultatem. Una est Ap-
plicatio ad illam, vel applicationis
exspectatio, atque acceptatio. Al-
tera est , ejusdem executio. Hic de priore consi-
deramus.

In Societate vita privata non ideo indulgetur ,
ut in ea hæreatur, sed ut in ea ad publicam Religio-
sus præparetur , ubi præparatus fuerit in privatâ,
& publicam exspectet. Publicam vitam voco offi-
cia atque ministeria, quæ aut sunt domestica, ut es-
se Superiorem, Ministrum, spiritûs Præfectum; aut
sunt ad externos, ut esse Confessarium, Conciona-
torem, Professorem, Missionibus deputatum , Oe-
conomicæ rei curandæ addictum, Janitorem , Sa-
cristam, Emptorem &c. Ad hæc spiritualia officia
applicatio post privatam vitam exspectanda est: nec
verò ad officia ipsa solùm, sed etiam ad tempus,
quando & quamdiu : ad locum , ubi : ad perso-
nas , apud quas & cum quibus officia obeunda
erunt.

Hæc exspectatio difficultatem habet, & audeo
dicere, lima est atque Lydius lapis solidæ virtutis.
Quem hæc exspectatio non pertentat, mihi multùm

F

solidæ

solidæ virtutis ille videtur præclarum signum habere. Josephum Anchietam nostrum legimus, de se aliquando pronunciâsse, nunquam sibi in mente venisse, posse se fieri Sacerdotem, item nunquam sibi in mente obversatum, posse se fieri professum. Et ista exspectavit, curavit, laboravit fieri, cui neque posse se fieri in mentem unquam venit ? O ! qualem in anima illa pacem habitâsse credam, quam uni Deo, uni ejus voluntati & gloriæ curandæ intentam, cui de se talia cogitandi nunquam in mentem venit ! Et quid est sibi unire , animam suam perdere, oblivisci suî , totum se in Deum transfudisse ac immersisse, totum suum cogitatum in Deum jactâsse , si hoc non est ? Est igitur hæc de sua dispositione incuria, virtus solida, dispositionis autem exspectatio, virtutis solidæ exploratio. Quid in hac re sentiam Religioso faciendum, hisce capitibus exponam.

1. Desidero, ut Religioso nunquam in mentem veniat hæc quæstio. Quid de me fiet ? Venit aliquando in mentem B. Aloysio istiusmodi cogitatio, quam ita expellere laboravit, ac si capitalissimi sceleris periculum sese objecisset.

2. Si quando venit ista cogitatio in mentem, illico explodat illam dicens : Quid ad me ? Dominus regit me, Dominus providebit, Domino est cura de nobis. & uno verbo , caput illud Evangelii , in quo Dominus contra solicitudinem accuratè disputat, opto medullitus à Religioso, & disci, & verè penetrari. Ac profectò , si quæ cogitatio Religioso, ista sanè est in injuriam Dei , ejūique voluntatis

tatis, providentiæ, ac fidelitatis. Commisit se Religiosus Deo regendum per Superiores, ut quid ergo de se cogitat? An non fudit Deo? an putat male de illo dispositum Deum? an non salubriter? an non ad exigentiam ejus? Hæc est iniquitas infidelitatis pessimæ, hæc cogitatio sacrilegæ mentis & de Deo in bonitate non sentientis. Si credis Religiose, Deum esse sapientiorem quam tu, crede etiam, quod melius nōrit: quid tibi evenire, quid agere, ubi manere expediat, quam nōsti tu. Si credis, te magis à Deo diligi quam à te, crede etiam, quod Deus melius tibi velit, melioraque & in melioribus circumstantiis tibi ordinaturus sit, quam vel cogitare, vel optare possis tu. Si credis, Deum esse meliorem quam tu, crede, quod meliora etiam pro te provisuris, atque inventurus sit quam tu. Si credis Deum esse potentiorem quam tu, crede etiam Deum efficacius tibi salubria, nemine impedire valente, provisurum quam te. Crede ergo Deo, projice te in eum, projice securus: non se subtrahet ille, non deerit tibi, non fallet fidem.

3. Desidero, ut Religiosus, quantum ad præsens propositum attinet, illam Regulam ex Comm. 21. & intelligat, & in memoria, & multò magis in praxi teneat: (Quæ à Superioribus circa administrationem agenda sunt, nemo curiosè ab aliis exquirat, aut conjecturam faciendo, de iis sermonem misceat, sed unusquisque sibi ac muneri suo attendens, quidquid de se atque alius constituendum erit, tanquam de manu Dei expectet.) Quæ ista Regulâ præcipiuntur, hæc sunt. 1. De Regimine

superiorum & de dispositionibus futuris non curiosè inquirendum. 2. Conjecturæ non facienda. 3. Cum aliis de hac materia nihil loquendum. 4. Ut id præstari à singulis commodè possit, muneri suo & sibimet à quoque attendendum. 5. A Deo omnia ordinanda sciat, speret, exspectet, acceptet. Hæc si servarentur, satis essent. Et ubi sunt illæ nostræ divinationes? prævolutiones, minorum Prophetarum revelationes ac prædicationes? assertiones? in vulgus sparsiones? raro absque injuria aliorum, aut molestia & perturbatione? Hæc sanè etiam à senibus fiunt: sed non ex spiritu Regulæ rum fiunt.

4. Si absque cogitatione & solicitudine esse non possumus, saltem ea solicitudo in potestate nostra sit, non faciat nos inquietos. Nihil determinemus vel nolle vel velle, vel petere, vel refugere, sed in medio consistamus, & si quid occurrit aut optabile aut formidabile, Dei totum providentiæ relinquamus, desiderium ad indifferentiam conformemus, & metu futurorum, fortè non futurorum, nos cruciari ac turbari non sinamus.

5. Si petendum est aliquid à Superiore, sic petitum, sicque proponendum, ut Regula summa. 46. præcipit, & ut in exemplo de obedientia prescribitur. Verba Regulæ, duo servari in hac parte volunt. Primum, ut antequam ad Superiorem aliquid referamus, orationem præmittamus ad Deum, quâ factâ si proponendam nihilominus rem senserimus, tum demum proponamus. Secundum, ut re superiori expositâ, ejus omnem curam eidem relin-

relinquamus, & quidquid statuerit, id optimum dicamus, nec ultra tam per nos, quam per ullum alium urgeamus, sed persuadeamus nobis, id Deum velle, idque nobis & obsequio Dei expedire, quod statuit Superior. Porro in Epistola de obedientia, jubemus animum in quodam aequilibrio collocare, ut neutram in partem postulari plus, minusve propendeamus, sed aequo animo parique quiete acceptemus, sive annuat, sive renuat Superior.

6. Si quid contra spem aut propensionem aut honorem reputationemque nostram à Superiore de nobis sit ordinatum, si quid violentius, inexspectatum ne tam à nobis, quam ab aliis, de nobis statuatur: tum verò caveamus perturbationem animi, tum ad orationis subsidia recurramus, tum verò ponamus nos in manus Dei, & dicamus: *Non mea, sed tua voluntas fiat Domine*, Luc. 22. 42: tum fugiamus murmurationes, suspiciones, compassiones, animum non mulcentes, sed exulcerantes, tum gaudeamus, quod certi simus nos à Deo regi, & quod non ex humanis seu nostris, sed divinis rationibus simus deinceps victuri, quod ad actiones nostras sequentes nihil de nostra electione, propriave simus voluntate allaturi. Quâ consolatione, nescio, an aliquid sit in vita Religiosa homini Religioso optabilius, atque etiam solidius, hoc est enim summam Votorum Religiosi statûs asséqui, nempe desciscere à consortio & fermento suæ propriæ voluntatis.

7. Omnis difficultatis atque molestiæ, quæ se se offerre solet in exspectatione & acceptatione dispositionis

sitionis de Religioso, ipsi homini Religioso, nullus est tons alius præter amorem suum privatum: ex hoc enim timor, ex hoc spes, ex hoc adhæsio, ex hoc fuga, ex hoc suspicio, murmuratio, repugnantia voluntatis, respectus humani, excogitatio rationum excusantium, refugium ad alias (etiam exteros) dissidentia, aliisque plurima mala eveniunt, in animumque Religiosi prorepunt, ac illum pace spoliant, turbatum reddunt, sibi gravem, molestum superioribus, obedientiæ retractarium, in officio segnem. Monet nos Apostolus: *Nolite locum dare Diabola*, Ephes. 4. 27. quod explanans Augustinus, ait: *duas esse Diaboli portas, timorem & amorem*. Nihil timeat homo sibi evenire, nihil amet: clausit locum & portam Diabolo.

8. Perfectionis amator Religiosus, in hac materia, aut nunquam cogitabit, quid sit de se statuendum ab obedientia: aut si cogitabit, proponet omnia sibi ob oculos, quæ sperare vel formidare possent, & ea quidem quæ illum deprimere, quæ viliorem in suis & aliorum oculis facere possent, pro se eliget, à Deo petet, ad illa se se, tanquam certò eventura essent, cum gaudio, cum animi protectu & quiete, de manu obedientiæ divinæque providentiæ præparabit, & confirmabit. Sic confirmata mentem prævisa jacula minùs turbabunt, quia minùs ferient.

9. Porrò pro præsenti negotio, nihil consultius, nihilque ad virtutem solidandam præsentius, planâ & plenâ suum in Dei voluntatem resignatione, quo genere exercitii in spirituali vita, sicut nihil est sub-

sublimius, ita nihil utilius , nihil ad omnes animi perturbationes evertendas efficacius, nihil ad æternam cordi pacem parandam robustius , nihil à Religioso animo concipiendum ardentius , quærendum diligentius, augendum avariūs, tuendum obstinatiūs , mendicandum à Deo humiliūs. Hanc qui assolutus est , omnia habet , nec quidquam, quod in vita spiritūs ulterius quærat, reperiet. Perfecta enim resignatio, omnis virtus est , & ea quidem perfecta. Hujus dignitatem , si quis ignorat, (ignorat autem, quia expertus non est) frustra laudo; si quis novit, etiam frustra laudo, nam nec ille capit quod dicitur , & iste meliorem laudatorem, experientiam scilicet suam, habet.

Quqd autem dixi hactenus in hac Consideratione de difficultate in expectatione & exceptione dispositionis ad officia atque ministeria : Id ipsum dico de exceptione dispositionis ad studia harum vel illarum scientiarum, illo vel illo loco , tanto vel tanto tempore. Item id ipsum dico, de exceptione dispositionis seu promotionis ad Sacros Ordines, post tot vel tot, studiorum talium vel talium annos. Item id ipsum dico de exceptione dispositionis, seu promotionis ad gradus Religiosos trium & quatuor votorum, solennis vel non solennis professionis, ut mos est. In qua exceptione talium dispositionum , quæ, quantæ, quales soleant aliquando esse in aliquorum animis difficultates, luctæ , pugnæ, mœrores, nihil attinet dicere, quia forsan nemini non contingit oculis videre. In his passibus nihil suaserim aliud, præter jam dicta. Certè cùm

ad Religionem perrexi mus, nulla studia, nulos or-
dines, gradus nulos, ob oculos nobis proponeba-
mus. Unicum propositum fuit, Deo servire , ani-
mam salvare, ex mundi laqueis ac periculis evolare,
pro Deo & Christo pati, humiliari, obedire , labo-
rate, ad omnem Superiorum voluntatem paratum
esse. Ut quid ergo linguam hanc tunc obliisci-
mur, quando illam vel maximè callere debuimus?
Si tot vel tot annorum doctrinæ causâ Religionem
iniisti, sacrilegus es, & mendax & impostor; insu-
per stultissimus es , qui tam arduâ viâ (qualis est
Religiosa vita) scientias quæsiturus venisti , quas
longè planiore, sacerularis vitæ tramite obtinere
potuisti. Quòd si meditans Religionem , curam
studiorum tuorum & scientiæ , annorumque in ea
ponendorum reliquisti , cur ergo nunc illam tibi
resumpfisti : cur tibi arrogas, quod pridem , quod
Deo providentiæque ejus permisisti? Non vides,
te meliore spiritu præditum fuisse nondum tyro-
nem, quam nunc veteranum? non pudet defecisse
te , in quo profecisse debueras: Ad haec , scisne tu
expedire tibi tot annorum & ista studia? Si nôsti :
aut stultus , aut injurius est Deus in te , qui
tibi proficia ad salutem & protectum invidet:
tu verò & justior , & sapientior es Deo. Si
non nôsti : ut quid ergo ignota appetis , & forsitan
nocitura? Cur ea quæ optimus animarum curator
Deus tibi subtrahit, pabula, afferens periculo etiam
non vacare, tu importunus puer, ut æger, exposce-
re, ut lacrymans exigere non desines? Ad Sacerdotii
tempora quod attinet; unum tantum quæsto ex te,
qui

qui turbaris: jámne ita purus & Sanctus es, sacerdotioque idoneus, ut S. Franciscus Assisius fuit, quando ad Ordines sanctos recipiendos pergens, ab Angelo repulsus fuit? si ita purus es, nondum sacerdotio aptus es; si purior: audeo tibi objicere illud Iudaicum: *Tu de te ipso testimonium perhibes, testimonium tuum non est verum.* Ioan, 8. 2. nescio autem, an tu mihi verbis Christi responsurus sis. Ad gradum in Religione quid dicam? Non aliud, quam illud: Antiquæ Societatis mos fuit, petere, & Tyronibus pertendit jugiter inculcare: Domine, da mibi humilem seu infimum in Societate gradum. Quod ipsum si nos eodem illo primævo & sincero spiritu peteremus, & postulare consuesceremus, audeo dicere, nec ipsi in oblatione humilis gradus quidquam timoris ac mœroris sentiremus, nec alios tentientes notaremus. *Vt in am Deus convertat corda Patrum in filios,* illorum inquam Patrum, quibus nunquam in mentem venit, posse se professos. Votorum fieri, quibus supra suum meritum, & dignitatem videbatur, ad gradum formatorum spiritualium evehi. Cujusmodi etiam nunc non existimo deesse, opto tamen omnes omnino tales esse.

Hæc quæ dicta sunt, sic considerentur, ut ad intimos animi recessus demittantur, & cum solitis animi sensibus consuetudinibusque conferantur, ac tandem ad normam eorum animus, si forte dissimilis est, componatur & solidetur, ut in exspectatione dispositionis superiorum de se, non solicitus, non turbatus, sed securus, sed quietus permanere,

& omnia tanquam de tuavissimæ prudentiæ Dñi
manu exspectare, acceptaréque consuetcat.

CONSIDERATIO XII.

De occasionibus solidæ virtutis in execu- tione officiorum.

Olida Virtus non solùm Religio-
sum armare debet, ad Religiosè ex-
pectandam acceptandámque dis-
positionem de se Superiorum, vo-
luntatisque divinæ : etiam ad exe-
cutionem officiorum impositorum eos comitari &
adjuvare debet. Sunt enim nonnulli, qui impera-
ta sibi officia acceptant, illi quidem utcunque Re-
ligiosi, sed eadem exequuntur haud equidem reli-
giosè, vel quia exequendi illa usum non habent,
vel quia ad ea exequenda, non propriæ, sed tantùm
alienæ voluntatis gustum adduxerunt, vel quia
molestem, invidiosum, humile, censuris obnoxium
officium arbitrantur, vel quia pusillo animo sunt,
& respectibus humanis laborant, vel quia non diù
se in officio mansuros sperant, vel quia commodis
propriis, quibus inhiant aut insueverunt, in officio
præsenti carere coguntur, vel quia per hoc offici-
um obstrui ad alia sibi gratiora & destinata aditum
putant, vel quia se tantùm vexari seu probari opi-
nantur, non autem seriò applicari, vel quia in eo
de erroribus admonentur, quæ admonitio cùm
molesta sit, cupiunt carere officio potius quam
moneri,